

Освітній напрям "Особистість дитини"

Витяг із Базового компонента дошкільної освіти

Рухова компетентність — це здатність дитини до самостійного застосування життєво необхідних рухових умінь та навичок, фізичних якостей, рухового досвіду в різних життєвих ситуаціях.

Результатом сформованої компетентності є задоволення природної потреби у руховій активності, що забезпечує оптимальний рівень фізичної працездатності, засвоєння та використання елементарних знань у галузі фізичної культури, сформованість умінь і навичок для вирішення рухових завдань у різних життєвих ситуаціях.

Емоційно-ціннісне ставлення

- ♦ Виявляє інтерес та потребу у фізичному вдосконаленні, емоційно реагує на власні досягнення у руховій сфері (пластичність, впевненість, виразність та естетика рухів).
- ♦ Демонструє стійку позитивну мотивацію до активної рухової діяльності, цінує чесність, товарищескість, підтримку в командних спортивних іграх, виявляє спритність, вміння боротися, вигравати і програвати.
- ♦ Виявляє позитивне ставлення до загартувальних та гігієнічних процедур.

Сформованість знань

- ♦ Знає назви основних рухів, предметів та спортивних знарядь, усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Здатна до пізнання основ фізичного розвитку.
- ♦ Знає та свідомо дотримується правил у рухливих, спортивних іграх та вправах (зокрема з елементами змагання).
- ♦ Знає про індивідуальний принцип користування гігієнічними засобами.

Навички

- ♦ Має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дає змогу застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації.

Примітка. Виділення в документі зроблені редакцією для кращого його сприйняття.

- ♦ Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідне віку фізичне навантаження.
- ♦ Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі.
- ♦ Здатна самостійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла.
- ♦ Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання).
- ♦ Виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них.
- ♦ Володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом.
- ♦ Намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості.

Здоров'язбережувальна компетентність — це здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної життєвої ситуації; дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденній життєдіяльності.

Результатом розвитку цієї компетентності є потреба в опануванні способами збереження та зміцнення власного здоров'я, сукупність елементарних знань про людину та її здоров'я, здоровий спосіб життя; стійка мотивація еколого-валеологічної спрямованості щодо пізнання себе та довкілля, яка спонукає до використання навичок здоров'язбережувальної поведінки.

Емоційно-ціннісне ставлення

- ♦ Виявляє потребу в засвоєнні способів збереження власного здоров'я, орієнтованих на самопізнання та реалізацію особистої активності в житті.
- ♦ З повагою ставиться до людей, незалежно від їхньої статі, віку та стану здоров'я.

Офіційний відгін

- ♦ Виявляє позитивне ставлення до національних та сімейних здоров'язбережувальних традицій, активних форм діяльності та відпочинку, культури харчування та загартування.

Сформованість знань

- ♦ Усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності.
- ♦ Володіє уявленнями про основні чинники збереження здоров'я: рухова діяльність, правильне харчування, дотримання питного режиму, безпечна поведінка, догляд за тілом.
- ♦ Орієнтується в основних показниках власного здоров'я (гарне самопочуття, відсутність больових відчуттів) та здоров'я людей, які її оточують.
- ♦ Знає про існування різних захворювань, орієнтується в елементарних видах допомоги людині, яка хворіє.
- ♦ Здатна встановлювати елементарну залежність між здоровим розвитком людського тіла і повноцінним харчуванням.
- ♦ Називає основні групи продуктів харчування, відрізняє корисну їжу від шкідливої.
- ♦ Оперує назвами основних корисних напоїв, знає про їхню роль для розвитку організму.
- ♦ Розуміє виняткове значення питної води для здоров'я, орієнтується в ознаках спраги й голоду.
- ♦ Має цілісне уявлення про будову людського тіла.
- ♦ Визначає і правильно називає елементарні функціональні можливості людського організму.
- ♦ Орієнтується у призначенні та дотримується правил дбайливого ставлення до органів чуття.
- ♦ Усвідомлює, що людина народжується, проходить різні етапи життєвого шляху — дитинство, юність, зрілість, старість.
- ♦ Має елементарне уявлення про статеву приналежність, орієнтується в ознаках своєї статевої приналежності.
- ♦ Диференціює поняття “безпечне” і “небезпечне”, усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей).
- ♦ Знає правила поведінки з незнайомими людьми, орієнтується у правилах поводження з незнайомими предметами та речовинами; пожежної та електробезпеки; користування транспортом; в основних знаках дорожнього руху тощо.
- ♦ Знає правила безпечного перебування вдома, у закладі дошкільної освіти, на вулиці, на воді, льоду, ігровому, спортивному майданчиках.
- ♦ Усвідомлює, до кого можна звернутися по допомогу в різних ситуаціях.

Навички

- ♦ Дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки.
- ♦ Повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувально-профілактичні процедури.
- ♦ Уміє оцінювати поведінку, власну та інших людей, щодо дотримання здорового способу життя.
- ♦ Бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах.
- ♦ Демонструє здатність скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, поліція).
- ♦ Володіє навичками безпечної поведінки за агресивного поводження однолітків, інших дітей або дорослих.

Особистісна компетентність. Освітній потенціал компетентності реалізується у творчій активності дитини у всіх специфічно дитячих видах діяльності (ігровій, пізнавальній, образотворчій). Виявляється в особистісних якостях дитини — від елементарних уявлень та позитивного ставлення дитини до свого внутрішнього світу (думок, почуттів, мрій, бажань, мотивів, планів, ідеалів, цілей, прагнень) до становлення основ її світогляду і розвиненості свідомості (пізнавальної активності, емоційної сприйнятливості, позитивної налаштованості дій, думок, оптимістичних переживань, реалістичних намірів).

Особистісну компетентність характеризує сформованість самосвідомості: ідентифікації себе зі своїм “Я”, позитивної самооцінки, домагання визнання іншими її чеснот, уміння співвідносити “хочу” (мотиви, наміри), “можу” (знання, вміння навички), “буду” (регуляція поведінки та діяльності), здатність уявляти себе в минулому, теперішньому, майбутньому часі; орієнтування у своїх основних правах і обов'язках.

Результати сформованої компетентності такі.

Емоційно-ціннісне ставлення

- ♦ Приймає своє ім'я, демонструє інтерес, приналежність і повагу до своєї родини, її традицій і звичаїв.
- ♦ Виявляє інтерес до свого внутрішнього світу (думки, почуття, бажання, мрії, ставлення).
- ♦ Орієнтується в основних емоціях і почуттях, усвідомлює, чого хоче (не хоче); може обґрунтувати своє ставлення.

- ♦ Має позитивну самооцінку та розуміє свою соціальну відповідальність у партнерських стосунках із однолітками.
- ♦ Виявляє переважно оптимістичне світовідчуття щодо свого сьогодення і майбутнього.

Сформованість знань

- ♦ Має позитивне уявлення про себе (“Я — хороша / хороший”), оперує займенником “Я”, вирізняє себе з-поміж інших, орієнтується у своїх чеснотах і вадах, знає та усвідомлює свої права, права інших, обов'язки, статеву, родинну, соціальну приналежність та саму себе в часі, просторі тощо.
- ♦ Розуміє своє місце в системі людської життєдіяльності — у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, у різних видах діяльності.
- ♦ Правильно називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість).
- ♦ Диференціює добро і зло, здатна управляти собою, власною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, оперуючи усвідомленими ціннісними орієнтаціями, позитивними мотивами.

Навички

- ♦ Характеризує себе як “він” / “вона”, а в майбутньому як чоловіка / жінку.
- ♦ Прагне досягати поставленої мети особистої діяльності.
- ♦ Має навички обходитися своїми силами, діяти самостійно в знайомих ситуаціях.
- ♦ За необхідності вміє звертатися по допомогу.
- ♦ Здатна встановлювати причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями.
- ♦ Адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших.
- ♦ Передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою відповідальність за вчинене.
- ♦ Виявляє самоповагу (“Я — хороша / хороший”), повагу до інших (“Інші також хороші”), власну гідність.

Участь батьків

Підтримка батьками процесу формування особистості дитини може відбуватися шляхом:

розвитку рухових навичок:

- ♦ дотримання загальних вимог щодо розпорядку дня, який відповідає віковим особливостям дитини;

- ♦ допомоги дитині у виконанні щоденних гігієнічних процедур, загартувальних процедур, доступних в домашніх умовах;
- ♦ заохочення дитини до активної рухової діяльності вдома та надворі, проведення спільних ігор, розваг, інших форм спортивного дозвілля;
- ♦ прогулянок на свіжому повітрі за різних погодних умов;

розвитку здоров'язбережувальних навичок:

- ♦ створення вдома сприятливого середовища за родинними традиціями здоров'язбереження, роз'яснення користі та шкоди певних дій для здоров'я, як власного, так і членів родини;
- ♦ зацікавлення і заохочення дитини до вживання корисних для здоров'я продуктів харчування;
- ♦ закріплення в різних життєвих ситуаціях навичок безпечної поведінки вдома, на вулиці, у громадських місцях;
- ♦ використання художніх творів (казки, оповідання, вірші, твори живопису тощо) про здоровий спосіб життя;

розвитку самоставлення / самосвідомості дитини:

- ♦ безумовного цілісного сприйняття дитини як повноцінного члена родини, а саме: поваги до її потреб та бажань, її емоційної підтримки та заохочення; врахування вподобань та смаків, врахування думки дитини під час прийняття спільних рішень, надання їй відчуття безпеки та захищеності;
- ♦ узгодженості цінностей, виховних позицій та впливів між усіма членами родини;
- ♦ створення в родинних умовах простору для активної життєдіяльності дитини на побутовому та культурному рівнях;
- ♦ забезпечення щоденного позитивного емоційного, вербального та фізичного контакту з дитиною, вияв щирої зацікавленості та особистої участі у справах дитини (ігри, освіта, дозвілля, побут, спілкування тощо);
- ♦ забезпечення умов для набуття дитиною соціального досвіду взаємодії з однолітками та дорослими (відвідування місць громадського користування; гра та освіта з іншими дітьми; участь у культурних, мистецьких, громадських подіях тощо);
- ♦ позитивне ставлення до закладу дошкільної освіти, а також підтримка авторитету педагога, готовність включитися в розвивальну та/або корекційну роботу, ініційовану фахівцями психолого-педагогічного супроводу (педагогами, психологами, медиками та іншими профільними фахівцями), що зумовлена індивідуально-типологічними особливостями та потребами в розвитку дитини. ■

ОБЕРІТЬ СВІЙ ФОРМАТ ФАХОВИХ ВИДАНЬ

ЕЛЕКТРОННІ

ЧИ

ПАПЕРОВІ

- ✓ Пропустили актуальну тему номера?
- ✓ Загубили примірник із потрібними матеріалами?
- ✓ Мрієте читати улюблені фахові видання на своєму гаджеті?

- ✓ Вам до вподоби запах свіжої фарби, шелест сторінок?
- ✓ Збираєте власну бібліотечку, упорядковуючи випуски за темами?
- ✓ Використовуєте наочність в роботі з дітьми?

Купуйте та передплачуйте
ЕЛЕКТРОННІ ВЕРСІЇ на сайті
journals.ua/prof/obrazovanie

Купуйте та передплачуйте
ПАПЕРОВІ ЖУРНАЛИ
на сайті jml.com.ua/peredplata

Усе, як ви звикли,
тільки онлайн!

Продовжуйте
добрі традиції!